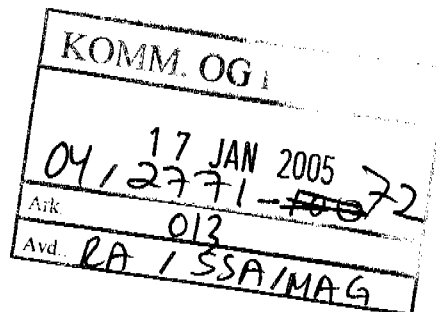

Kommunal- og regionaldepartementet
Regionalpolitisk avdeling
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Vår saksbehandler/tlf.
Sverre Sogge, 22 03 74 87

Vår ref.
2004/05589
Deres ref.
04/2771-4 MAG

Oslo,
13.01.2005

Høring på Distriktskommisjonens utredning.

Vi viser til Kommunal- og regionaldepartementets brev av 14. oktober.

Norges forskningsråd har i 2004 kommet med flere innspill i forbindelse med den videre utviklingen av regionalpolitikken. Vi vil her særlig vise til vårt innspill om Effektutvalgets innstilling og innspill til arbeidet med ny stortingsmelding om regionalpolitikk. I disse innspillene har vi bl.a. kommentert synspunkter på hvordan forskningsmidlene som forvaltes av Forskningsrådet fordeler seg geografisk.

Vi anser arbeidet som Distriktskommisjonen har gjort som et viktig bidrag i det videre arbeidet med regionalpolitikken, og er glade for denne muligheten for å komme med synspunkter på kommisjonens innstilling. Vi vil her også peke på betydningen av å ha et godt kunnskapsgrunnlag for den typen arbeid som Distriktskommisjonen har gjort. Slik vi bedømmer det, bygger Distriktskommisjonen på kunnskap som det er stor grad av konsensus om innen de relevante forskningsmiljøer. Dette inkluderer kunnskap som er blitt bygget opp gjennom programmer i regi av Forskningsrådet og med KRD som viktig finansiør og støttespiller.

Departementet har lagt opp til en delt høring, der kommisjonens forslag vedrørende styringssystemene har en høringsfrist på 12 måneder. Mange av forslagene som er av særlig relevans for Norges forskningsråd er direkte knyttet opp mot forslag om organiseringen av styringssystemet og oppgavefordelingen mellom forvaltningsnivåene. Vi vil i tråd med departementets ønsker ikke i denne omgang uttale oss om styringssystemene, men vil likevel kommentere noen av de forslag som henger sammen med endringer i styringssystemet.

Flere steder i kommisjonens innstilling understrekes den store betydningen forskning har for innovasjon og regional utvikling. Dette er også vektlagt av Forskningsrådet i andre innspill i 2004. Skal Norge nå målet om FoU-innsats på nivå med gjennomsnittet i OECD må vi klare å bidra til betydelig FoU økning i hele landet.

Flere steder i kommisjonens innstilling reises spørsmålet om det regionale nivåets inngrep i forhold til virkemiddelbruk for å fremme forskning. Flertallet i kommisjonen som står bak forslaget om en trenivåmodell, mener at det regionale nivået bør få langt større innflytelse på

Forskningsrådets strategier og satsinger, samtidig som den nasjonale samordningen fortsatt ivaretas. Dette flertallet mener at Forskningsrådet bør medvirke i bygging av regionale spesialiseringsstrategier, og det regionale nivået bør ha et bestilleransvar i forhold til deler av de samlede forskningsmidlene. Et knapt flertall i kommisjonen tilrår forsøk med regionale forskningsfond med friske midler i tillegg til de nasjonale midler. Forslaget går på at dette utprøves i områder som i dag har lav forskningsaktivitet og store forskningsbehov.

Etter Forskningsrådets syn er det en viktig utfordring å skape mer forskningsbasert innovasjon i norsk næringsliv. Vi er allerede til stede i regionene blant annet gjennom aktiviteter og prosjekter i programmene. Forskningsrådet har fått et forsterket ansvar for å bidra til innovasjon i hele landet gjennom rådets nye vedtekter. Forskningsrådet trapper nå opp sitt arbeid i forhold til det regionale nivået. Fra 2004 er Forskningsrådet representert med egne ansatte i 7 regioner. Det er inngått partnerskapsavtaler med 6 fylkeskommuner. Nordland, Hordaland og Oppland har egne avtaler med Forskningsrådet, mens det er inngått en felles avtale med Buskerud, Telemark og Vestfold. I disse avtalene, gjennom vår regionale tilstedeværelse og en sterkere koordinering av våre aktiviteter i regionene, er det regionale nivåets innflytelse på strategiutvikling i Forskningsrådet og Forskningsrådets deltakelse i det regionale utviklingsarbeidet sentrale punkter. Målet er at dette tettere samarbeidet skal bidra til mer forskningsbasert innovasjon i de aktuelle regionene.

Forskningsrådet vil peke på at dersom Norge skal lykkes med våre ambisiøse mål for nyskaping og verdiskaping, må vi få til bedre samordning av politikkområder, for eksempel mellom forsknings- og distriktpolitikken. Etter vårt syn er det nå en positiv utvikling på dette området. Vi har gode eksempler på at forskningsutfordringer tas inn i distriktpolitikken ved at Innovasjon Norge regionalt, sammen med Fylkeskommunen, bygger FoU-nettverk og iverksetter og støtter tiltak. Gjennom dette blir det lagt til rette for god samhandling med Forskningsrådet. I 2004 er det underskrevet samarbeidsavtaler mellom SIVA, Innovasjon Norge og Forskningsrådet. Dette, sammen med de ovenfor nevnte samarbeidsavtaler med fylkeskommunene og vår regionale tilstedeværelse, vil styrke Forskningsrådet sitt engasjement i regionene. Vi vil peke på dette som en samlet sett viktigere vei å gå enn gjennom regionale forskningsfond, blant annet fordi vi her får god samordning med andre innovasjonstiltak og bedriftsrettede virkemidler som Innovasjon Norge har.

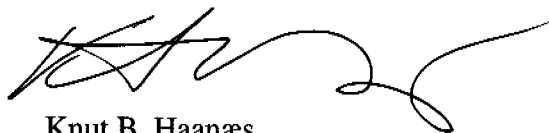
Gjennom ansvarsreformen og kompensasjonsmidlene for differensiert arbeidsgiveravgift er det i dag betydelige utviklingsmidler tilgjengelig i de områdene som har lav forskningsaktivitet. Etter Forskningsrådets syn burde det være mulig å bruke vesentlig mer av dette til FoU. Forskningsrådet stiller gjerne opp med sin kunnskap for å bistå det regionale nivået i dette arbeidet. Gjennom våre systeminnrettede program, slik som Verdiskaping 2010, Næringsrettet Høyskolesatsing og Forskningsbasert Kompetansemegling, arbeider vi nå tettere med det regionale nivået og legger opp til større grad av samfinansiering mellom sentrale og regionale midler. I tillegg har også noen av våre brukerstyrte programmer utviklet samarbeid med det regionale nivået. Når det gjelder de mer sentrale deler av landet, spesielt området rundt Oslofjorden, er det betydelig mindre ressurser hos regionale myndigheter og i virkemiddelapparatet til å sette inn i denne typen utviklingsarbeid.

Distriktskommisjonen mener nasjonale skatteincentiver for å fremme forskning og innovasjon bør benyttes også fremover, og at SkatteFUNN bør gjøres mer tilgjengelig og attraktivt for næringslivet i distriktene. Etter Forskningsrådets syn er SkatteFUNN blitt et godt virkemiddel for å fremme utviklingsarbeid og forskning i næringslivet. Vi er enig med Distriktskommisjonen i at det bør gjøres mer for å sikre bedre deltakelse fra bedrifter i en del distriktsfylker. Gjennom våre

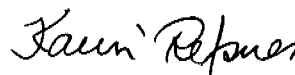
regionalt ansatte, gjennom et tettere samarbeid med fylkeskommunene og ikke minst gjennom et tettere samarbeid med Innovasjon Norge arbeider vi for å øke bruken av SkatteFUNN i distriktene. Vi bruker også våre systeminnrettede program for å mobilisere til FoU-bruk i næringslivet, og ser muligheter for bedre koblingsmuligheter mellom disse programmene, SkatteFUNN og våre brukerstyrte, næringsrettede program.

Distriktskommisjonen har en del synspunkter på de regionale forskningsinstituttene og på instituttpolitikken. I denne forbindelse vil vi vise til at Forskningsrådet 1. oktober 2004 ga et eget innspill om instituttpolitikken til UFD i forbindelse med arbeidet med forskningsmeldingen.

Med vennlig hilsen
Norges forskningsråd

Knut B. Haanæs
Direktør

Karin Refsnes
Direktør